

mgr Katarzyna Kłosowicz-Toborek

Rozprawa mieści się w obszarze badań podstawowych i ma charakter teoretyczny. Badania przeprowadzone zostały zgodnie z metodologią odpowiednią dla historii myśli ekonomicznej. Wykorzystana została historyczna rekonstrukcja (relatywistyczne podejście), a także racjonalna rekonstrukcja (konstruktywistyczne podejście).

Celem głównym rozprawy jest zaprezentowanie poglądów J.M. Keynesa na temat instytucjonalnych aspektów roli państwa w kształtowaniu ładu społeczno-gospodarczego.

Założone cele badawcze, a także analiza dostępnej literatury pozwoliły sformułować następującą tezę główną : Poglądy J.M. Keynesa na temat roli państwa określiły kierunek rozwiązań instytucjonalnych determinujących kształtowanie się zachodnich systemów społeczno-gospodarczych od lat 30. do 70. XX w.

Struktura pracy opiera się na pięciu rozdziałach. W pierwszym z nich poddane analizie zostało pojęcie państwa, funkcje, sposób identyfikacji tego podmiotu, a także mechanizm jego ewolucji. W drugiej części zawężono analizę do genezy klasycznego liberalizmu, jego rozwoju oraz ekonomicznych funkcji państwa realizowanych w ramach międzynarodowego ładu społeczno-gospodarczego. Rozważania te zostały zakończone przeglądem krytycznych argumentów formułowanych pod adresem liberalnego modelu.

W kolejnym rozdziale opisano wpływ prominentnych intelektualistów brytyjskich, a także rodziny, środowiska intelektualnego i przyjaciół na kształtowanie poglądów J. M. Keynesa.

Trzeci rozdział dotyczy najważniejszych założeń teorii „Drogi Środka” J.M. Keynesa. Przedstawiono w nim keynesowską wizję ładu społeczno-gospodarczego po I wojnie światowej, a także poglądy angielskiego ekonomisty wskazujące na erozję ery leseferyzmu. Całość została wzbogacona o zaprezentowanie podłoża keynesowskiej filozofii politycznej inspirowanej filozofią Edwarda Burka.

Czwarty rozdział zawiera omówienie ewolucji poglądów w teorii „Nowej Drogi”. Przyczynkiem do zmiany przekonań J.M. Keynesa był wielki kryzys. W tej części pracy przybliżono keynesowską wizję sposobu prowadzenia polityki gospodarczej, która doprowadzić miała do niwelowania niepewności i wyjścia gospodarki z kryzysu.

W ostatnim rozdziale zaprezentowano działania, które zdaniem J. M. Keynesa, powinna podejmować Wielka Brytania w trakcie II wojny światowej, w celu zapewnienia produkcji wojskowej i cywilnej. Zrekonstruowano również keynesowską wizję ładu społeczno-gospodarczego po II wojnie światowej w kontekście alternatywnej propozycji sformułowanej przez H.D. White'a.